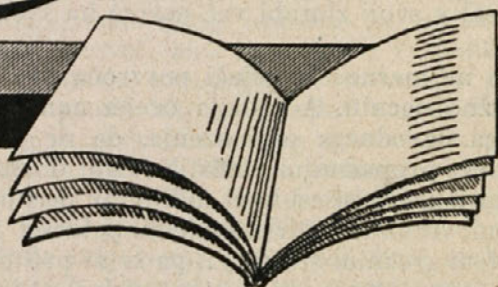

CVETJE

XLIX.
LJUBLJANA

1932-VI.
JUNIJ

Tretjeredniki, v boj za treznost in zmernost!

V svojo dolžnost si štejem, da opozorim vse tretjeredniške skupščine naše slovenske provincije in vse njihove posamezne člane na nevarnost, ki se v njej nahaja naš ljubljani narod.

Mislimo si sovražnika, ki bi uničil več življenj, kakor jih uniči kuga, lakota in vojska, ki bi napolnil s svojimi žrtvami bolnišnice in norišnice, sirotišnice in ječe, ki bi strl obstoj, srečo in mir tisoč in tisoč družin, ki bi zastrupil nedolžne otročice in mladostni cvet napolnil s kaljo smrti, — mislimo si sovražnika, ki bi neizmerno oškodoval zdravje, blagostanje in nrvnost sto in sto občin, sovražnika, ki izpodkopa temelje vere in življenja po veri, ki slabi nrvni čut, kvvari značaje in meče človeka v blato nedostojnega življenja. Kako odločno bi nastopili zoper takega sovražnika, kako bi ga preganjali z vsemi močmi!

In tega sovražnika imamo, — med nami prebiva. Alkohol — to je sovražnik. Čutna narava hoče uživanja. Stvarnik je to hrepenenje zadovoljil s tem, da je obogatil naravo z raznimi sredstvi uživanja, ki so potrebna, da si človek ohrani svoje vsakdanje življenje. A le prepohlepno so ljudje ta sredstva rabili, predvsem alkoholne pijače. Kakor daleč sega zgodovina, nam govori o čaši, v kateri je iskal utrujen zemljan okrepčila, katero je ponudil prijatelj prijatelju v pozdrav, katera je pri pojedinah krožila iz roke v roko in vzbujala v srcih veselje in navdušenje. Dokler je vera in krepost, dolžnost in čast človeka to čutno nagnenje vladala, dokler je stroga nrvnost, trdna volja in treznost varovala višje koristi ljudi in uživanje zadrževala v pravih mejah, je bilo vino vesel in neškodljiv tovariš, dobrodelen preganjevalec skrbi, dober prijatelj pevca, ki ga je nagibal, da je ubiral strune svoje lire in zapel pesem veselo ali tožno.

Zalibog pripada ta nedolžnost alkohola le pravljici. Saj tudi naša čutna narava še vedno sanja o izgubljenem raju in hrepeni po sreči in uživanju. Alkohol ji slika sanjava nebesa, jo dvigne za par trenutkov v

svet sladkih sanj in srečnih občutkov. Toda ko se človek prebudi iz svojega opojnega stanja, čuti v sebi prevaro, — vse hrepeni zopet po čarodajni pijači. Kolikor bolj pogosto steguje roko po kozarcu, toliko bolj se vzbuja v človeku koprnenje po vedno novi pijači. Vino je bilo ustvarjeno za veselje, ljudje so ga pa zlorabili v upijanjenje.

To je kratka zgodovina tega daru božjega, ki ga je človek zlorabil, in kateri je prinesel v svoji zlorabi več nesreč na svet, kakor katerikoli drug.

Škoda, ki jo nezmernost v pijači povzroča med našim narodom, se more le približno oceniti. A tudi ta ocena nam odkriva vso grozo opustošenja našega narodnega premoženja, da ne govorim o duševni škodi in o duševnem propadanju. Štastika nam dokazuje, da se popije v Sloveniji v enem letu enainšestdeset milijonov petsto tisoč litrov opojnih pijač v skupni vrednosti štiristosedeminpetdeset milijonov dvesto tisoč dinarjev. K tem groznim številkam pa še ni prišteta vsa ona izguba našega narodnega premoženja, ki nastane vsled nedelavnosti pijancev (plavih dni), raznih bolezni, nesreč itd. Groza nas prevzame, če pomislimo, da je izmed letnih 360.000 mrličev v Jugoslaviji 180.000 takih, ki jim je alkoholizem veliko prezgodaj strl življenje.

Že ta suha dejstva morajo nagniti vsakega člana Tretjega reda, da se pridruži delu za treznost, da spozna, kolikega pomena za krščansko življenje je treznost, kolika nevarnost pa pijanstvo. Zato naj vse skupščine temu velevažnemu vprašanju posvečajo vso pozornost in poskrbe, da bodo njihovi člani pristopali k treznostnim organizacijam. Pričakujem od vseh članov III. reda, da jim bo lastna pamet in lastno srce narokovalo potrebo protialkoholnega dela, da bodo z ozirom na nepopisno gorje, ki ga povzroča alkoholizem, radi tudi kaj žrtvovali v dosegu plemenitega cilja: mladino in naše ljudstvo vzgojiti za trezno življenje. Saj udje III. reda nimajo in ne smejo imeti manj ljubezni, manj srčnosti, manj požrtvovalnosti kot drugi! Saj morajo biti goreči otroci sv. Cerkve, ki je skozi vsa stoletja vršila svoje poslanstvo s tem, da se je zavzela za najbolj bedne, da je dvigala padle in jih reševala. Ali ni Cerkev tudi še dandanes poklicana, da celi rane časa? Ne človekoljubje, ampak vera Kristusova, Odrešenika sveta, bo premagala moderni alkoholizem!

Ko bi prebival danes med nami sveti oče Frančišek, o katerem piše njegov životopisec glede pijače: „Kaj naj rečem o pijači (vina)? On je pil komaj zadosti vode, ko ga je žgala žeja,“ bi hodil od mesta do mesta, od kraja do kraja in navduševal ljudi za treznostno življenje. Ozrmo se na tega velikega svetnika, na katerega z občudovanjem gledajo celo brezverci in ga postavljajo za zgled svojcem v boju zoper poželjivost. Poživimo v nas duha tega velikana, ki je s svojo besedo in s svojim zgledom prenovil svet, prizadevajmo si, da se bodo vrste boriteljev za treznost pomnožile, da bomo mogli ohraniti zdrav in čvrst, žilav in nravno utrjen naš ljubljani slovenski narod!

Na dan, ko bo iz naše srede izginilo pijančevanje, bo izginila polovica uboštva.

Dr. P. Guido Rant,
franciškanski provincijal in
provincijalni komisar III. reda.

Svetega Frančiška — najvišje uboštvo.

(Nadaljevanje.)

Vsak, ki je hotel postati član Frančiškove družine, se je razlastil, ali svetu odpovedal. Svoje imovine pa novinec ni smel zapustiti sorodnikom, temveč, ako le mogoče, razdeliti jo je moral med siromake. Prav v zmislu evangelija. V ankonški pokrajini je nekdo svetnika ponižno poprosil, naj ga sprejme v red. Frančišek mu je odgovoril: „Ako se želiš pridružiti božjim siromakom, razdeli poprej svoje premoženje ubožcem sveta.“ Mož je domače strastno ljubil. Zato je prezrl siromake; pač pa je vse, kar je le imel, prepustil sorodnikom. Nato se je vrnil. Vesel je razkladal Frančišku svojo radodarnost. Le-ta mu je pa smehljaje odgovoril: „Le pojdi, brat muha; nisi še zapustil svoje hiše in domačih. Sicer si dal svojo imovino krvnim sorodnikom, toda ubožce si prevaril. Nisi vreden, da bi živel s svetimi ubožci. V mesu si začel. Zato je podlaga tvojega duhovnega življenja kaj šibka.“ Mož je odšel domov. Sorodniki so mu morali imovino, ki je ni prepustil siromakom, vrniti. Lahkomiselno je izgubil redovni poklic. Dogodek je opisal Tomaž Čelanski. Pripomnil je pa to-le: „Mnoge danes tako obžalovanja vredno razdeljevanje dobrin slepi. S časnim začenjajo, pa menijo, da prav iščejo blaženost. Ne boš se Bogu daroval, ako domače bogatiš. Pač pa, ako s ceno milosrčnosti izbrišeš grehe. Dobra dela ti bodo naklonila življenje.“

Redovni kandidat je smel svoje premoženje razdeliti med sorodnike le tedaj, ako so bili ubogi. Kmetiški sin je na domači njivi oral z jarmom volov. Frančišek je prišel mimo. Pa je mladenič prosil svetnika, naj ga sprejme v red. Frančišek mu je velel, naj uboga evangelij in svoje imetje podari siromakom. Mladenič je bil preprost. Takoj je enega volov izpregel, ga pripeljal svetniku ter dejal: „Brat, že več let služim svojemu očetu in vsem domačim. Zato si lahko tega-le vola prilastim kot dediščino. Ako tako razsodiš, ga dam ubožcem.“ Komaj so starši, bratje in sestre to slišali, so začeli močno jokati. Težko jim je bilo, da bi mladenič vstopil v red. Hkrati jim je bilo tudi hudo, da bi izgubili vola; družina je bila siromašna in številna. Frančišek je šel v hišo ter se z njimi vsedel za mizo. Začel jih je poučevati, kako bodo počeščeni in oblagodarjeni, ako bo sin in brat služil Gospodu. Vsi člani reda jim bodo sinovi in bratje. Razložil jim je, zakaj prosivcu vstopa v red ne more zabraniti. Sklenil je: „Želim, da bi vas mladenič potolažil. Ker ste ubogi hočem, da vola vam odda. Četudi mu evangelij ukazuje, naj ga podari tujim siromakom.“ Frančiškove besede so jih razveselile. Posebno še zato, ker so jim prisodile vola.

Tudi lastnim sobratom je le v nujni sili dovolil, da so se smeli z miloščino redovnih kandidatov okoristiti. Tako-le je odredil: „Bratje pa in ministri bratov ne smejo od tistega, ki vstopi v red, prav nobenega denarja sprejeti. Ne sami, ne s posredovanjem druge osebe. Vsako drugo miloščino — razen denarja — bi pa bratje smeli vzeti zase, kakor to delajo tudi siromaki; toda samo tedaj, ako bi trpeli pomanjkanje. Seveda, le toliko, kolikor jim je res potrebno. Sicer pa mu ni bilo ljubo, da bi red celo v taki stiski užival dobrote postulantov. Pri-mernejše se mu je zdelo, ako bratje v sili rajše poprosijo dobrotnike,

kakor pa redovne kandidate. Toliko bolj, da nihče ne bi mogel bratov sumničiti, češ, ljudi sprejemajo v red radi grde dobičkaželjnosti.

Nikakor ni dovolil, da bi sobratje sprejemali miloščino kandidatov, ki bi jo kdaj pozneje rabili. Brat Peter Catanii († 1221), takrat svetnikov namestnik, je ugotovil, da pri Mariji Porcijunkulski radi siromaštva ni mogoče redovnih gostov dostojno sprejeti. Zato je prosil, da bi smel del imovine redovnih novincev pridržati. Kadar bi bilo treba, bi miloščino porabil za brate. Toda Frančišek mu je odgovoril: „Preljubi brat, nikakor ne smemo radi ljudi, pa naj že bo kdorkoli, zanemarjati vodila. Rajši vzemimo v sili nakit z oltarja preblažene Device, kakor pa, da bi le količkaj grešili zoper obljubo uboštva ter postali ohlapni za evangelij! Vse bolj bo preblažena Devica vesela, ako natančno izpolnjujemo evangeljski svet, če tudi sameva njen oltar, kakor pa, da bi oltar okrasili, izneverili bi se pa svetu Njenega Sina.“

Vse te nazore je vnesel serafinski oče v drugo poglavje končno veljavnega redovnega vodila. Tako-le čitamo: „Tiste, ki bi hoteli tako živeti in bi prišli k našim bratom, naj le-ti pošljejo k svojim provincijalnim ministrom, kateri sami in ne drugi naj imajo pravico, brate sprejemati. Ministri pa naj jim reko besedo svetega evangelija, naj gre do, prodajo svoje imetje ter naj poskrbe, da bodo vse razdelili ubogim. Ako bi tega ne mogli storiti, zadostuje dobra volja. Bratje pa in njihovi ministri se nikakor ne smejo ukvarjati s časnimi dobrinami kandidatov, da bodo mogli le-ti svojo imovino tako neovirano urediti, kakor jih bo vodil Gospod. Ako bi pa želeli, da jim svetujemo, jih smejo ministri poslati k bogaboječim ljudem, ki jim bodo svetovali, kako naj svoje premoženje podarijo siromakom. Nato naj jim dovolijo obleko preizkušnje, dve tuniki brez oglavnice, ali kapuce, vozlico, hlače ter kaparon,¹⁾ ki naj sega do pasa, ako ne bodo ministri kdaj drugače v Bogu ukrenili.“

Razlastitev posameznega in celega reda je bila kolikor mogoče popolna in evangeljska. Pred vstopom je moral vsak postulant svoje premoženje če le mogoče izročiti ubožcem. Po vstopu niso imeli novinci in tisti, ki so se bili že zaobljubili, drugega svojega, kakor toliko obleke, kolikor jo je dovolil evangelij razposlanim učencem. Sicer so zunanje razmere — kakor bomo videli — kmalu prisilile brate, da so začeli rabiti različne stvari. Tako posamezni, kakor skupnost. Toda, nikdar niso smele postati lastnina ne enega, ne vseh. To je zahteval Frančišek tako odločno, da ga ni mogla omajati nobena prošnja. Prav do njegove smrti.

Do leta 1223. se je odlomek sedmega poglavja prvega vodila tako-je glasil: „Kjerkoli so že bratje, ali v samotnih krajih, ali kje drugod, naj si nikakor ne prilaste nobenega kraja, pa naj ga tudi nobenemu ne odrekajo. Vsakega, ki pride k njim, naj je že prijatelj ali sovražnik, tat ali razbojnik, morajo ljubeznivo sprejeti.“ Honorij III. je leta 1223. potrdil drugo vodilo. Prvi del šestega poglavja po svoji vsebini tisto ponavlja, kar je povdarjalo prvo vodilo. Sviri in opominja: „Bratje si ne smejo ničesar prilastiti, ne hiše ne kraja ne katerekoli druge stvari.“

¹⁾ Kaparon, ki so ga spočetka nosili novinci, je bil suknen kos. Pokrival je glavo in pleča. Pozneje so predstojniki tudi novincem dovolili oglavnico, ali kapuco. Odredili so pa, da mora biti na kapuci spredaj in zadaj prišit nekako dva prsta širok suknen trak, ki ga tudi imenujemo kaparon.

Kakor popotniki in ptujci na tem svetu naj Gospodu služijo v uboštvu in ponižnosti... To je tista odličnost najvišjega siromaštva, ki je vas, moje preljube brate, odbralo za dediče in kralje nebeškega kraljestva, na zemeljskih dobrinah naredilo ubožne, na čednostih povišalo. To siromaštvo bodi vaš delež, ki pripelje v deželo živih. Le-tega se, preljubi bratje, popolnoma oklenite in zaradi imena našega Gospoda Jezusa

Jan Mostaert: Sv. družina pri obedu.

Kristusa vekomaj pod nebom nič drugega ne želite imeti.“ Že ko se svetniku bliža smrt, še svoje opominja: „Bratje naj nikakor ne sprejemajo cerkva, ubožnih stanovanj in drugih stvari, ki se zanje pozidajo, ako ni vse to skladno s sveto siromaščino, ki smo jo v vodilu obljubili. Tam naj pa vedno stanujejo le kot ptujci in popotniki.“

Toda kmalu po smrti blaženega očeta so nekateri širokovestni bratje mislili, da so vsaj premičnine, ki jih rabijo, skupna last reda. Taki nazori so bolj vnete brate močno vznemirili. Bali so se zase in za

uboštvo cele družbe. To je uplivalo na papeža Gregorija IX., da je leta 1230. rešil sporno vprašanje. Ze kot kardinal je bil Frančiškov prijatelj. Skupaj sta sestavila redovno vodilo. Zato je tudi mnenje svetega ustanovitelja dobro poznal. Tako-le je nekdanji redovni pokrovitelj odločil: „Trdimo, da bratje ne smejo imeti lastnine, ne skupno ne posamič. Opravo in knjige ter ostale dovoljene premičnine smejo samo rabiti. Tako, kakor bodo odredili generalni in provincijalni ministri. Hkrati tako, da ne kršijo lastninske pravice tistih, ki so gospodarji krajev in hiš.“

Močno se moramo čuditi, kako natančno je spoznal Frančišek, kaj vse pomeni popolna prostovoljna razlastitev za bogoljubno življenje. Kdor živi brez lastnine, torej oproščen vsega zemeljskega, je po Frančiškovem prepričanju ves božji. Kaj rad je dejal: „Sveto uboštvo osramoti pohlep, lakomnost in skrbi tega sveta.“ Ali pa: „Uboštvo je tista nebeška čednost, ki tepta vse zemeljsko in minljivo ter odriava vse ovire, da se more človeški duh prosto zediniti z večnim Gospodom in Bogom. Uboštvo omogoči, da duša, še na zemlji bivajoča, že občuje z angelji v nebesih. V smrtni uri pa razvezano vsega, popelje h Kristusu.“

Frančiškovo uboštvo je bilo celo tako visoko zamišljeno, da se svetnik ni odrekal le vsem tvarnim dobrinam, temveč se tudi oprostil vsakega nerednega hlepenja po duhovni lastnini. „Kdor se hoče povzpeti do najvišjih vrhov uboštva,“ tako je govoril Frančišek, „se mora odpovedati ne samo svetni modrosti, ampak nekako celo odlični učenosti. Tako razlaščen more vstopiti v Gospodovo moč ter oropan vsega, pohiteti v naročje Križanega. Ni se še svetu popolnoma odpovedal, ki zaklad lastne pameti skriva v skrinji svojega srca.“

(Dalje prih.)

ANTON DE WALL — P. EVSTAHIJ:

Mali umetnik v katakombah.

Povest iz četrtega stoletja.

Četrto poglavje.

(Nadaljevanje.)

Evtropova delavnica.

Dočim se je Dionizij sicer vedno sam zbudil ob uri, ko je imel vstati, ga je pa naslednje jutro moral zbuditi vzgojitelj, — paedagogus — pri čemer mu je naznanil bridko resnico, češ, naj se hitro obleče, da ne pride prepozno v šolo.

Ker se je v starem Rimu pričel poduk že z jutranjim svitom, ni mogel dečko niti „dobro jutro“*) voščiti svojim staršem. Furijski se mu je namenoma izognil, da ga dečko ni videl, ker se je namenil, da ga tekom dopoldneva obiše v šoli in mu ondi dá potrebne opomine. Mati pa ni hotela otežkočiti ubogemu dečku težke poti; kakor včeraj h katakombam, tako so ga tudi danes spremljale njene molitve, molitve materine iz srčnih globočin. Zakaž Dionizija se ni mogla ubraniti misli, da je življenje njenega otroka navezano na izpolnitev njene zaobljube.

*) Pri omikanih Rimljanih je bila navada, da so otroci zjutraj voščili svojim staršem, varovanci svojim zavetnikom in prijatelji prijateljem. („Salve!“)

Dionizija je spremljal vzgojitelj. Na svoji poti sta prišla mimo delavnice kiparja Evtropa, krščanskega mojstra, v čigar rodovini je bila umetnost dedna več nego sto let. Zakaj že na njegovega pradeda grobnem kamnu v katakombah svetih Petra in Marcelina je bil pokojnik upodobljen kot kipar. Kovanje s kladivom in klepanje po mramorju z dletom, ki je iz delavnice udarjalo na dečkovo uho, je prevzelo Dionizija ter ga potegnilo za seboj z vabljivim čarom; zastoj ga je opominjal suženj, naj gre dalje; deček je obetal, da hoče vstopiti samó za nekaj trenutkov: vzgojitelj naj le gre pred njim; češ da ga bo od sam kmalu spet dohitel. Tako torej je vstopil Dionizij v delavnico in poprosil mojstra, da bi smel nekoliko gledati ondi pri njem.

S kakšnim zanimanjem in pazljivostjo je sprejelo njegovo oko vse, kar je videl! V delu je bila velika kamenita krsta, — sarkofag — v celo prednjo stran bi imele biti vklesane podobe, in mojster in njegovi pomočniki so imeli opravka s kladivom in svedrom, z rezilom ali zabiščem ter dletom, da se je dečku od samega veselja smejalo srce v prsih. Ni si mogel kaj, da ne bi vzel v roko železnega vrezila za nagrobni kamen: dà, ako bi bil včeraj imel takšno orodje, kakó vse drugače bi se mu bile posrečile njegove slike!

Mojster Evtrop je opazil nenavadno zajetje, s katerim je dečko motril delo, in v šali ga je vprašal: „Ali ne bi hotel postati kipar tudi ti, mladi gospod?!“

„Ah, kako rad,“ je vzkliknil deček, „toda... toda...“

„I, no. Z lažjim je treba začeti. Najprej se boš učil v nagrobne plošče vrtati črke, pa tudi seve znake in podobice; pozneje se pa lotiš večjega in lepšega dela.“

Dioniziju je zablestelo oko: „Saj sem že,“ je odgovoril, „vrazil z žebljem celo vrsto pisemskih sličic na steno okoli groba svojih bratcev in sestrice.“

„Tako torej, ti znaš že risati? No, prav, ravno zdaj moram napraviti grobno pločo; napis naj slove: Geronti, vibas in Deo! (Geroncij, živi v Bogu!); zraven naj bo pa podoba Dobrega Pastirja. Tamkaj leži mramornata plošča; če hočeš, se lahko precej lotiš dela in narišeš podobo ter napis z ogljem na kamen.“

To je bila za Dionizija prehuda izkušnja, da bi se ji bil mogel ustavljati. Naglo je odložil zgornjo obleko in vzel v roko dolgi ogljeni šilek: kdo bi mislil še na retorja in vzgojitelja?!

Srce se mu je smejalo, ko je nastavlil oglje na pločo. Nekaj časa je pomislil, na kakšen način naj bi zasnoval Dobrega Pastirja, nato pa je pričel potezati in začrtavati obrise. Spočetka je šlo bolj nerodno, sčasoma pa je postala roka bolj odločna in zanesljiva; le žal, da je bilo oglje pretopo, sicer bi bil bolj natanko in lepše naredil svojo podobo. Mojster Evtrop je opazoval dečka in njegovo začudenje je rastlo bolj in bolj, ko je videl, kako riše na kamen pastirja, sedečega pod oljko, držečega v eni roki siringo*) ali pastirsko piščalko, v drugi pa pastirsko palico. Svojevrstna zasnova in pojmovanje predmeta je izenadilo kiparja prav tako, kakor je moral strmeti nad spretnostjo mladega začetnika.

„Pri katerem mojstru si se učil?“ je začuden zaklical; „takšno podobo naredi vajenec pri meni šele v drugem letu!“

*) Cat. syrinks, iz grščine = pastirska piščalka.

Oko dečkovo je zablestelo od veselja, in ne da bi odgovoril na prejeto pohvalo, je dodal k pastirjevim nogam še ovčico, ki počiva ob njem. —

Zdaj prime mojster sam ogljeni šilek, s krepkejšimi potezami dopolni in popravi risbo, ogladi vse robotosti in s kako malo spremembo izravna, kar je pomanjkljivega. Od navdušenja tleskne dečko z rokami, ko vidi, da ima njegova podoba šele zdaj obliko in življenje.

Med tem je bil njegov vzgojitelj — paedagogus — odšel naprej ter dospel do retorjevega stanovanja, ne da bi ga bil deček dohitel. Čakal je četrť ure: Dionizij ni prišel, in tako je krenil suženj po isti poti spet nazaj k Evtropovi delavnici.

Slučajno ga sreča neki mladostni prijatelj, čigar hči se je bila včeraj zaročila, in ker je vzgojitelj poznal tudi bodočega zeta, se zgo-

Benvenuto da Garozalo: Ženitnina v Kani Galilejski.

vorni starček nikakor ni mogel izogniti razgovoru o mladi dvojici. Končno se vendar odtrga in pospeši svoje korake proti delavnici. —

Bilo je kakor neka slutnja, da nekaj grozi njegovim načrtom, kar je Furija gnalo, da se je preje, kakor si je bil določil včeraj, napotil k učitelju govorništva, da mu osebno predstavi in priporoči svojega sina. Tako tedaj je prišel, ko je po njegovem preračunu moral biti Dionizij dobro četrť ure v šoli.

„Ne dvojimo, plemeniti Viktorin“, je pričel z opravičenim očetovskim ponosom, „da si že iz nekoliko vprašanj, ki si jih zastavil našemu sinu, in pa iz odgovorov, ki ti jih je dal, utegnil spoznati: dečko je ne navadno nadarjen za govorništvo! — In ako si mu morebiti rekel, naj deklamira kakšen Ciceronov govor, upamo brez ničemurnosti in baha-

vosti, da smo si lahko svesti že v naprej, da si se gotovo tudi ti sam začudil nad razumevanjem velikega mojstra v tako mladostni dobi.“

„Zares“, je odvrnil Viktorin, „že iz tega, kar si mi včeraj povedal o svojem sinu, pleminiti Furiij, in kar mi danes znova zatrjuješ, nimam nobene dvojbe, da so ga nesmrtni bogovi obdarovali z izrednimi darovi v slavo mesta Rima in tvojega prejasnega rodu. In ti se smeš tega tem bolj veseliti, čim redkeje se zdaj med množico srednje nadarjenih glav nahaja resnično velenadarjen mož. Toda...“

„Mi pa smo tudi od svoje strani“, mu seže Furiij v besedo, „vse storili, kar smo mogli, da smo izobrazili to nadarjenost. V tvoji šoli pa in pod tvojim preizkušnim navodilom bo deček, ki je vprav v letih splošnega duševnega razvoja, v kratkem času kar najlepše napredoval.“

„Gotovo si bom na vso moč prizadeval, pleminiti Furiij, da vstrežem tvojemu pričakovanju. Ali...“

„Vemo, vemo to!“ je vzkliknil ognjevito vitez, „in zato smo kljub vsem ugovorom prav tebi poverili dečka, ki na njem sloni vse naše upanje.“

„Toda ali mi nisi včeraj izjavil, da boš danes zjutraj poslal svojega sina?! Šola se je že pred pol ure pričela; jaz pa dozdam zaman čakam nanj.“

„Kako?!“ vzklikne vitez, dočim nehote odstopi nekoliko korakov nazaj, „kako?! naš sin ni prišel? — In vendar smo ga videli iz našega okna, ko je odhajal s pedagogom!“

„Kaj pa, če bi bil suženj utegnil zgrešiti ulico in mojo hišo?!“ —

„Ti-le vzgojitelji pa res niso za nobeno važno opravilo,“ je vzkliknil nejevoljno vitez; „takoaj pohitimo domov, da si bomo v tej reči na jasnem!“ —

(Dalje prih.)

P. G.:

Ne posnemajte!

Čas potovanja se je zopet približal. Po mestih in vaseh naše lepe domovine se bodo za nekaj časa naselili tujci, ki so v nekaterih ozirih nevarni našim katoliškim hišam in našemu katoliškemu prepričanju. Tirolski župnik Krapf upravičeno povdarja, „da nam dajejo nekateri tujci zelo lep zgled, n. pr. oni, ki se v cerkvi lepo in dostojno vedejo, radi hodijo k sv. maši, vsak dan pristopajo k svetemu obhajilu, zbrano molijo...“

Je pa mnogo stvari, ki jih od tujcev ne smemo sprejeti. Pomisliti moramo, da je med njimi mnogo drugovercev, nekateri so pa celo brez vere. Med temi so taki, ki o veri sploh ne govorijo in se zato za njo ne zmenijo, drugi poižvedujejo in povprašujejo o raznih verskih navadah in naukih bodisi iz radovednosti ali pa iz dobre volje, so pa tudi ljudje, ki se iz vere naravnost norčujejo in našo vero napadajo.

Ljudem ne smemo zameriti njihove strahovite nevednosti v verskih rečeh. Saj je mnogo takih, ki poznajo katoliško vero samo po imenu, ki niso o njej prav nič poučeni in mogoče niso niti krščeni. Taki ljudje so lahko v svoji službi, v svoji stroki, v svojem poklicu zelo vestni, zmožni in učeni, toda o veri, zlasti katoliški veri, ne vedo ničesar ali vsaj dosti ne.

Dobe se ljudje, ki naše versko prepričanje spoštujejo, četudi so sami drugoverci ali pa sploh nimajo vere. To so v resnici izobraženi

ljudje. Če kdo sramoti prepričanje drugega ali ga celo izziva, dokaže s tem, da je neolikan in neizobražen, torej surov. Kako bi sicer v popolnoma tujem kraju zaničeval in poniževal ljudi zaradi njihove vere!

Osvojiti si ne smemo napačnih načel, ki jih nekateri širijo namenoma ali pa iz navade. Svobodomisleci so vprav v zadnjih letih poizkušali, da bi potom tujcev zasejali svoje nauke tudi po deželi.

Taki napačni nauki so, n. pr.: Popolnoma vseeno je kakšno vero ima kdo. — Med katoličanstvom in drugimi verstvi ni razlike. — Za življenje ni merodajna vera, ampak to, kako živimo. — Nikomur storiti kaj žalega, to je najboljša vera. — Tenkosrčni ne smemo biti, ampak širokogrudni.

Katoličan se ne sme ravnati po letovičarjih z ozirom na takozvano goloto: kopanje v rekah in na drugih lahko pristopnih krajih, solnčenje brez zadostne obleke, sprehodi v kopalnih oblekah, skupno kopanje itd.

Katoličan ne sme uravnnavati svojega zakonskega življenja po ne-nravnih naukih glede omejitve števila otrok. Večkrat svetujejo tujci mladim zakoncem, naj ne imajo otrok, zasmehujejo jih ali pa pomilujejo, če so tako „neumni“, da imajo več otrok, češ, v mestu ljudje niso več tako nespametni, ampak si poiščejo pota in sredstev, da to preprečijo.

Tujcev ne smemo posnemati v nedostojni noši. Ne mislite, da je obleka že lepa zato, ker jo nosijo letovičarji. Posnemanje slabega ne more biti nikdar dobro.

Bolje je, da smo do ljudi, ki jih ne poznamo, nezaupni, kakor pa da bi bili preveč zaupljivi. Tu in tam se zgodi, da tujci namenoma razširjajo med mladino kriva nravsvena načela ter zavajajo mladeniče, zlasti pa mlada dekleta v nedostojne grehe, če treba tudi z denarjem. Zato morajo biti starši, otroci, delodajalci in služabniki previdni.

Ni dobro in pametno razpravljati s tujci o verskih vprašanjih. Svetujte jim, naj se obrnejo na duhovnika in prekinite pogovor z njimi.

Če se boste ravnali po teh načelih, bo tujski promet naši domovini ne le v gmotno korist, marveč bo domačinom in tujcem tudi v verskem in nravnem oziru mnogo koristil.

P. Č.:

Vseučiliški profesor — tretjerednik.

(Nadaljevanje.)

„Modri preiskuje modrost starih... hrani govorenje slovečih mož in pomen njihovih pregovorov pretehtuje.“
(Jez. Sir. 39, 1. 2.)

Proesor Kontardo Ferrini se je med italijanskimi učenjaki povzpela na zelo odlično mesto. Slovel je tudi med juristi drugih narodov. Zlasti so Ferrinija čislali romanisti.

Vemo, da si je Ferrini akademsko mladino osvojil s temeljitimi predavanji, ljubeznijo in pravičnostjo. Znanstvena strokovna dela so

pa njegovo ime ponesla v učeni svet. Profesor Bonfante je nekoč podaril, da bo zgodovinar, ki bo pisal razvoj rimskega prava in njegov silen razmah po celem svetu, moral v vsako poglavje s častjo vplesti Ferrinija.

Ferrini je že kot štiriindvajsetletni profesor rimsko pravo temeljito poznal. Hkrati tudi državoznanstvo in socialno politiko. Zato je bilo mogoče, da je mož toliko znanstvenega napisal. Približno 214 večjih, ali manjših del. In vse to komaj v teku dvajsetih let!

V vseh svojih znanstvenih spisih obravnava Ferrini le pravoslovje. Ne posega samo v preteklost. Rešuje tudi novodobna juridična vprašanja. Umljivo, da se kot romanist najrajše pomudi pri rimskem pravu. Tu odkriva neznano in z lahkoto razlaga težko umljivo. Vse je preiskal. Protislovja raznih pravnških besedil. Delovanje posameznih pravoznancev. Zagrebil se je v egiptovske papirne zvitke ter pergamentne rokopise skoraj da vseh svetovnih knjižnic. Priredil je izdaje in ocene grških in sirskih zakonikov. Pisal je o javnem pravu, zasebnem in kazenskem. Posegel je v davnino ter pokazal na prve sledove pravnških zamislekov. Vpeljal je bravca v klasično dobo rimskega prava. Razlagal je veliki zakonik cesarja Justinijana ter poznejše bizantinske naredbe. Lahko trdimo, da tudi o Ferriniju veljajo svetopisemske besede: „Modri preiskuje modrost starih... hrani govorjenje slovečih mož in pomen njihovih pregovorov pretehtuje“ (Jez. Sir. 39, 1. 2.).

Prvo znanstveno delo „Pogrebno pravo pri Rimljanih“ je dovršil še na univerzi v Berlinu. Približno 23 let star. Spis je po sodbi večšakov tako odličen, da bi bil kaj lahko zadnje delo srednje nadarjenega in marljivega duha. Sledila je dolga razprava „Splošna temeljna načela volil in neprodajnih dednih posestev (fidejkomisov) v zmislu rimskega prava“. Sam zatrjuje, da je več let zbiral in študiral. Tako je šlo dalje leto za letom. Ferrini je živel v večnem delu. Pokoja ni poznal. Le delo je zamenjal. Tudi najmanjše odmore je kar le mogoče vestno izrabil. Tovariši so ga občudovali. Niso vedeli, kje mož toliko moči zajema. Bali so se tudi za njegovo zdravje. Toliko bolj, ker so videli, kako mu ogromno delo povziva telesne moči.

Ferrinijevega znanstvenega dela niso cenili le katoličani, ampak tudi protestantje. Posebno je bil mlademu profesorju naklonjen še iz Berlina znani učenjak, profesor bizantinskega prava Edvard Zachariae von Lingenthal. Svoje rokopise in zapiske je zapustil Ferriniju. Katoliški učenjaki so se veselili, da je drugoverec in odličen znanstvenik njihovega somišljenika tako počastil. Ferrini se je svojemu staremu prijatelju izkazal hvaležnega. Priobčil je njegovo znanstveno zapuščino v strokovnih obzornikih. V posmrtnici je pa podčrtal Lingenthalovo versko prepričanje.

Še celo učenjak Teodor Mommsen (1817—1903) se je Ferriniju poklonil. Mommsen je leta 1899. objavil delo „Rimsko kazensko pravo“. Ferrini je v kritiki knjigo laskavo ocenil. Vendar pa je tudi opozoril na pomanjkljivosti. Mommsen, priznan učenjak, se ni čutil užaljenega. Nasprotno. Možato je priznal Ferrinijevo znanstveno delovanje s pomenljivo besedo: „Romanisti bodo 20. stoletje imenovali „Ferrinijevo.“

Še besedo o načelih, ki so vodila Ferrinija v znanstvenem delovanju. Kjer le mogoče je hodil izhojena pota, ako so do zaželjenega smotra vodila. Vendar je zmiraj nastopal z možato lastno sodbo. Vse

je presojal mirno in z veliko ljubeznijo do resnice. Je bil pač silno nadarjen in izredno plemenit. Nekoč je Ferrini razmišljal, kako znanstveno dela njegov bivši profesor Pernice in kako študira sam. Pa je tole ugotovil: „Pernice je vesel, ako podira. Ruševine so mu všeč. Meni pa vse bolj ugaja, ako le morem stare drobce zbrati in znova postaviti staro zgradbo. Kjer Pernice sodi, da je to in ono slučajno skupaj nametano, tam slutim jaz le pogosto hoteno delovanje pravoznanca.“

Ferrini je premalo časa živel. Sicer bi bil ustanovil šolo, ki bi hodila njegova pota. Vendar je njegov pouk mnogim mladim slušateljem začrtal smeri. Enako tudi tistim, ki so študirali njegova dela. Toliko bolj, ker je besedo izvabila in pero vodila samo ljubezen do Resnice in Dobrote. Taka ljubezen je v srcih morala odjekniti. Navdušila je za predmet. Pripeljala v stanove in službe, ki v njih Ferrinjevi slušatelji in častivci še danes delujejo.

(Dalje prih.)

P. ROMAN:

Božje njive zore.

Četrty dan.

II.

O smrti. To name ni napravilo posebnega vtisa. Ze zato ne, ker se smrti ne bojim. Jaz se bojim le nepripravljena umreti. Toda po tem, kar sem slišala, sploh še nisem smrtno grešila v svojem življenju. Tako sodim. Sicer pa ne vem. To vé le Bog.

Ganilo me je pa pismo, ki ga je danes prebrala prednica pri od dihu. Pismo je dospelo iz Indije (torej blizu moje bodoče domovine, kakor mislim. Ali vsaj približno!) in v njem je bilo sporočilo, kako je umrla komaj dvaindvajsetletna sestra Berchmana. Dolgo časa je trpela ubožica pa si ni „upala“ umreti, ker je sestra prednica dejala: To pa res ni prav, da nam umirajo naše najmlajše sestrice. Sestra Berchmana je to vzela čisto resno in neštetokrat vprašala če se je že oglasila kaka nova kandidatka. Nato je proti večeru zaspala in prav ko se je oglasil večerni zvonček samostanske kapele je dejala: „Tako čudno mi je... Mogoče pa res umiram ko pa vendar še ni nobene nove kandidatnje.“ Tisti hip, ko so šli iskat prednico, da gre k bolni sestri, je pozvonila na porti ena najodličnejših domačink, bivša učenka samostanske šole in prosila za sprejem. Prednica je ihte povedala to umirajoči, le-ta pa se je nasmehnila in rekla: „Saj sem vedela, da mora priti...“

Tako bi tudi jaz rada umrla.

Peti dan.

Zelo sem trudna. Le s težavo sledim govorom. Težki so. In navajene nismo tako vzdržema misliti. Naš pater je tudi poreden. Danes so dve ali tri najmlajše nekoliko zadremale. Pa je tako nedolžno vprašal, če ga res hočejo napraviti za uspavalno sredstvo. V hipu smo bile vse sveže in se tiho smejale. Namen je bil dosežen.

Šesti dan.

V duši je jasno. Pravkar sem opravila življenjsko spoved. Blagi pater me je tako dobro razumel in jaz njega. Bala sem se, kaj bo rekel glede našega B. V. Pa je samo mirno stavil par vprašanj in naposled rekel: dobra šola za vaše srce...

Dobra šola za moje sree. O, in tako trda, težka. Rada bi se izjokala. Toda Grete ni tu, da bi na njeno ramo naslonila svojo glavo. Pri Greti sem tako lahko jokala. Marija je bila zmeraj tako stroga.

Sedmi dan.

Ob šesti uri zjutraj je bil sklepni govor. Kaj takega še nisem svoj živ dan slišala. Naš dragi pater je govoril s tolikim zanosom, s tako to-

Frančiškov duhovni pogovor z bratom Leonom. Str. 182.

ploto in s tako živim prepričanjem, da tega ne bom nikoli pozabila. Začel je z mislijo, da se vse k Bogu steka. Tam je začetek in konec, On, samo On Skrivnostni, Zagonetni je Alfa in Omega našega življenja. Potem pa je prešel na nagibe našega dela in naše skrbi za božje kraljestvo na zemlji in naše lastno posvečenje.

Prvi nagib je nekak strah očitka, ki je zadel lenega hlapca v evangeliju. Svoj zaklad je ves zanikern zakopal, češ da bo Gospodu vrnil samo

prejeto in nič več. Res je, da je strah božji — začetek modrosti, a je prav tako gotovo, da ni krona modrosti. Sveti strah naj spremlja samo prve korake naše duše, da jo pripelje varno na pravo pot. Toda ko je enkrat ta gotovost dosežena — naj se umakne, da, se mora umakniti, in na njegovo mesto stopi ljubezen.

Ljubezen, ta kraljevska čednost, to čudovito čustvo, ta cvet iz nebeških vrtov, prepodi strah, srce odpre nastezaj, sprosti sile duha in potegne voljo za seboj.

Kogar preveva ljubezen, ta ne čuti več gorja, ne ječi več pod težkim bremenom vsakdanjih bridkosti. In če mora trpeti, o, kako mu je ljubo to trpljenje!

Kakor ogenj potrebuje neprestano goriva in vse použije, kar je gorljivega, tako se neprestano hrani ljubezen z žrtvami, omaguje zopet in se močnejša dviga, okrepcana po mukah, odpovedi in trpljenju.

Ljubezen ne pozna nobenih resnih ovir, nobena stvar ji ni pretežavna, vse se ji zdi kakor igrača, ki nič ne pomeni odraslemu. Ljubezen ne vidi drugega kakor le to: kako bi ljubljenu pomagala, ugajala, napravila veselje. Neprestano se smehljaje žrtvuje in brezpogojno je vdana...

(Tukaj so me polile solze. Moj Bog, kako je človek ves sebičen. Kako sem bila hladna do Boga in sem zaeno mislila, kako zelo sem mu bila vdana. Mislila sem na lastno bolečino, za tujo se nisem nikoli dosti menila. Tedaj ko sem opazila, da Greta trpi, sem se sama sebi zdela kot da sem junakinja... Kako je človek majhen in omejen kadar gre za žrtve.)

Kdor resnično ljubi, tega vsega prevzema neka brezmejna sladkost, silna in močna, kakor veletok, ki se navidez samo v lahkih valovih ziblje, v resnici pa je grozen v svoji sili.

Ni dvoma, da je najdragocenejši dar, ki ga je Bog dal človeku na zemlji, dar ljubezni. Žal, da je ta dar tudi najstrašnejše in najbolj skrivnostno darilo. Izmed sil, ki vodijo človeško srce, ni nobena bolj vzvišena, pa tudi nobena bolj trinoška kakor ravno ljubezen. Skrivnost ljubezni nas neusmiljeno vklepa v svoje sponse in neprestan strah, bojazen, da utegnemo izgubiti ljubljeno bitje, je veden spremljevalec tega nepremagljivega nagnjenja srca. Ni ljubezni brez trpljenja. Na tej zemlji, kjer je vse le slaboten odsev popolne onstranosti, je tudi ljubezen združena z bolečino. Neki pisatelj, zelo svet mož, pravi, da zastira koprena neke neutешljive žalosti vsako zemeljsko ljubezen. A vendar, če je kljub neizogibnim solzam, kljub težkim slutnjam in bolestim, še kako pravo veselje na tem svetu, je gotovo to veselje sreča ljubezni, prave in resnične, velike in žrtvujoče, ki ji ne očita vest in ji ne sledi kesanje, ljubezni, ki jo gojimo z mirno vestjo v božjih očeh.

Ne smem pa zamolčati, da se nobena duševna sila ne da tako lahko zapeljati v zmoto in tako hitro potegniti v prepad, kakor ravno ljubezen. Zakaž naša narava je taka, da nas lepota očara, navduši in prevzame in pri tem pozabimo, da je le prečesto samo varljiv blesek, hipna omama.

Žanet piše o sebi: „Kako dobro pozna duhovnik človeško srce. Tako se mi zdi, kakor da bere v moji notranjosti. Sicer ne vem, če tudi druge moje sestre tako občutijo, meni se vsekakor odpira nov svet. Čudežen in lep. Naj napišem še nadaljne misli in sklep tega zadnjega govora.

Uživimo se v to dvojno skrivnost: naše srce potrebuje ljubezni, ustvarjeno je za ljubezen, dobro ve in čuti, da je edino v ljubezni zaht

uteha in vsaj delno umirjenje. To je popolnoma očito dejstvo, ki je zanj potrebno proučiti samo preprosto srce delavca, delavke. Četudi se običajno ne pečajo z drugimi problemi, razen z strokovnimi, tukaj vsak pozna svojo zgodbo, svojega srca spev. Z druge strani pa je gotovo, da naše ubogo srce v svetni ljubezni ne najde trajnega zadoščenja in trajnega miru, zakaj solze, premnoga razočaranja in še gotovost izgube spremljajo tako človeško ljubezen.

Kje je torej rešitev uganke? Odkod naj srce povzame moder odgovor, ki bi ga res zadovoljil?

Odgovor je kratek in preprost. Že sv. Avguštim je modro zapisal svojega velikega srca izpoved: Žase si nas ustvaril, Gospod, in nemirno je naše srce, dokler ne bo našlo počitka v Tebi.

In redovna sestra, ki se oklene Boga z vso svojo dušo, ki išče na tem svetu v vsaki lepoti le droben odsev one zadnje lepote, ki se v večnosti razkrije, ki gradi v neutrudni ljubezni božje kraljestvo na zemlji — se z vedno večjo lahkoto trga od zemeljskih stvari. In najsi je to človek, najsi so vsakdanje potrebe in zahteve udobnega življenja.

Za sklep samo to povem, da še nihče, ki je res Bogu zvesto služil, ni mogel reči, da se Gospod pusti od človeka v ljubezni prekositi. On ljubi, da, gospod Jezus ljubi z vsem žarom, ki tudi hladno srce razpali do plamenov, ki se ne boji nobenih žrtev več.

Zato, drage in častite sestre, pogumno na pot, ki se odpira pred vami...

(Tako sem srečna sedaj. Vsa malodušnost in skrb, češ, da ne bom mogla vztrajati, me je zapustila. Pred seboj vidim jasno pot. Njega ljubim le na veke... Za njim. „Ako me kdo ljubi, ga bo moj Oče ljubil“ (Jan. 14, 23).)

* * *

Isti čas je naš brat Marijan pridno pripravljaval samega sebe in svojo notranjost na veliki korak svojega življenja — redovne obljube. Pri bratih sicer te obljube še niso večne, vsekakor pa so podlaga za poznejše redovno življenje.

Z vso resnobo se je učil vodila in pazno poslušal razlaganje dobrega patra magistra, ki ga je redovno življenje napravilo tako zrelega in umirjenega.

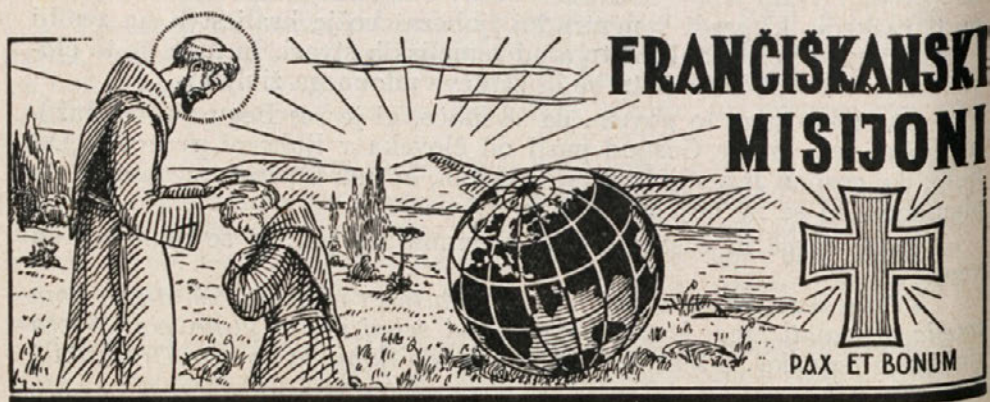
Skoro da še več življenske modrosti dobrega redovnika pa je zajemal iz vsakdanjih pogovorov z bratom Rafaelom. To vam je bil izkušen mož, ki ni rad veliko govoril. Toda če je izrekel besedo, je nekaj tehtala. Tako je naučil našega Marijana, da se v samostanu najlepše izhaja, če se ne meni za zadeve svojih sobratov. Zakaj, zato je treba ali izredne modrosti ali pa naravnost angelske potrpežljivosti. Ker pa običajno človek nima tako dragocenih darov na razpolago, je boljše molčati in šele na vprašanje odgovoriti. Ne boš dajal za druge odgovora, izvzemvši, da si predstojnik, pač pa bo zate samega odgovor dovolj dolg pri zadnjem izpitu za večnost.

Modro mu je tudi razodel, da v samostanu nikoli ne sme iskati ali pa pričakovati kakega priznanja za svoje delo, pa najsi je še tako naporno. Že od nekdanj je menda tako bilo v samostanih. Kakor hitro človek išče priznanje, je njegov dušni mir zapravljen. Vedno bo videl same krivice in bridkost ga bo razjedala. Tedaj ko ti bo popolnoma vseeno, kako drugi sodijo — tedaj boš našel mir srca.

Molitve nikoli ne odlašaj in ne zanemarjaj, pa četudi si še tako utrujen. Za majhno zvestobo, Bog veliko da.

Brat Marijan si je vse to globoko zapisal v srce in sklenil, da bo modrosti mojstra Rafaela vedno nosil s seboj in se po njih ravnal. Sam je kmalu uvidel, da se svetost ne kaže v mnogih besedah in neštetih sodbah o svojih sobratih, temveč v velikodušnem izpolnjevanju svojih dolžnosti in v tihem, prečesto neopaženem in nepriznanem delu. In nehote je vzljubil prav tiste svoje sobrate, ki so bili prvi pri delu in zadnji v besedi. Prvi v dejanski ljubezni in tihi o slabostih svojega bližnjega. Polagoma je dobil pravi pogled za resnično in skrito veličino teh mož dela, pa najsi so bili to preprosti bratje, najsi so bili najbolj učeni patri.

(Dalje prihodnjič.)

P. — O.:

P. Baptist Turk, apostolski misijonar na Kitajskem.

Kaj piše P. Baptist Turk?
(Nadaljevanje.)

Dne 5. oktobra sem se mislil vrniti za kak teden nazaj v Han-kow, kjer me je čakalo v mojem misijonskem kraju obilo dela. Sicer bi bil rad še več dni ostal na postaji Sin-kow, ker so v tem mestu ob večernih urah radi prihajali razni pogani poslušat moje misijonske pogovore. Nekateri izmed njih so mi zatrjevali, da imajo že več let željo, da bi postali katoličani. V takih slučajih je misijonarjeva dolžnost, da goji v njih delujočo milost božjo, jih podpira z nauki in molitvijo, da bi ta milost božja zorela in obrodila zaželjeni sad. Vprav ta dan je pa dokazal, da mi je Previdnost božja odločila za primeren sklep moje misijonske tridesetletnice posebno apostolsko preizkušnjo, važno apostolsko nalogo in apostolsko odlikovanje.

Pred odhodom iz mesta Han-kow so me opozorili, da je mesto Sin-kow v nevarnosti in da ga ogrožajo komunisti s svojo strahovladno. Prigovarjali so mi, naj v teh razmerah ne hodim v Sin-kow, ker bi lahko prišel v roke brezobzirnih roparjev, kakor se je to že zgodilo raznim katoliškim misijonarjem, misijonskim sestram, misijonskim po-

močnikom in katoliškim vernikom. O vsem tem so že poročali razni misijonski listi. Izmed ujetih so krvoločni roparji nekatere pomorili, druge pa so za večjo ali manjšo odkupnino zopet izpustili. Vzrok temu njihovemu ravnanju ni samo poželjenje po denarni odkupnini, ampak tudi, in to v prvi vrsti, njihovo sovraštvo do naših misijonov in do

»Brat Masej se je pričel vrteti...« Str. 183.

našega misijonskega delovanja. Katoliškim misijonarjem bi radi zagrenili in preprečili vse njihovo misijonsko delo ter jih prisilili, da bi zapustili svoje misijonske postojanke in se vrnili vsak v svojo domovino. Komunistični voditelji naravnost zatrjujejo, da delajo po zgledu ruskih sovjetov, ki so zasedli vse cerkve, zasegli cerkveno premoženje ter izgnali, pomorili, ali pa zaprli vse misijonarje in svečenike.

V teh okoliščinah je naša misijonarska dolžnost, da ne gledamo mirno, kako se komunistični pokret vedno bolj širi in grozi, da bi se ukoreninil tudi v obširni kitajski republiki. V tem komunističnem viharju se trudimo, da v zaupanju na božjo pomoč in previdnost vztrajamo na svojih misijonskih postajah. V sedanjih težkih urah moramo vernike v sv. veri utrjevati, da bodo pripravljeni za Boga in za rešitev neumrjočih duš vse raje pretrpeti, kakor pa da bi odpadli od sv. vere. Ljudstvo svarimo, naj se nikdar ne da zapeljati od komunističnih agitatorjev. Vendar pa podpira splošna beda komunistično agitacijo in gladujoče ljudstvo nekako sili, da se pridružuje komunistični stranki, četudi mnogi ne odobravajo njenih načrtov in ciljev, ki jih hoče doseči.

V sosednem okraju Mien-jan je bilo ljudstvo vsled povodnji še posebno hudo prizadeto. Zato je tretja rdeča armada, ki si je osvojila že mnoge zahodne okraje, brez posebnih težav zasedla pokrajino v okraju Mien-jan. Sicer so se vršili v teh krajih nekateri boji z vladnimi četami, v katerih so pa bile slednje poražene, ker je izstradano ljudstvo večinoma stalo na strani komunistov in jim pomagalo do zmage. Komunistom so se pridružili tudi nekateri oddelki vladnih vojakov in tako pomnožili in okrepili njihovo udarno moč. Iz splošnih poročil, ki smo jih prejeli meseca septembra, bi se dalo sklepati, da so vladne čete v premoči in da nadkriljujejo komunistično armado. Na višje povelje so začeli vladni vojaki strogo postopati zoper vse one trge in vasi, ki so komunistom pomagale. Požgali so več vasi ter mnogo ljudi postrelili. V času, ko sem bival v mestu Šin-kow, se je splošno govorilo, da je vladna vojska na več krajih premagala in razpršila komunistično vojno silo.

Ko sem se 5. oktobra okrog tretje ure zjutraj zbudil, se mi je zdelo, da se čujejo iz daljave strelji. Vendar je pa v mestu ostalo vse mirno. Ob sedmih sem začel sv. mašo, med katero so verniki po končani jutranji molitvi molili sv. rožni venec. Ko opravim sv. mašo do sv. obhajila, prenehajo vsi z glasno molitvijo, otroci zbeže in se poskrijejo za svoje mize. Vsa vrata misijonske postaje hitro zapro. Kmalu se začujejo pogosti strelji. Ko sem končal najsvetejšo daritev, sem vprašal, kaj se je zgodilo. V strahu mi pripovedujejo, da so vojaki rdeče armade napadli mesto in da hite mimo naše misijonske hiše naprej v boj zoper vladno posadko. Iz oltarja hitro pospravim vso mašno opravo ter se umaknem v svojo sobo, kjer sem opravil svoje molitve in se priporočil v varstvo božje previdnosti. Ko je v bližini ponehalo streljanje, so otroci hitro zbežali domov. Meni so verniki prigovarjali, naj se kam skrijem, a tega nisem storil, ker ni bilo varno hišo zapustiti zaradi komunistov, ki so name prežali. Po mestu so oplenili prodajalne ter odnašali naropano blago na svoje čolne. Že smo mislili, da so odšli, kar se na vratih naše misijonske postaje nepričakovano pojavi načelnik in vodja komunistov z revolverjem v roki, spremljan od dveh oboroženih vojakov. Preiščejo vso misijonsko postajo. Ko je bila preiskava končana, mi ukaže poveljnik rdeče armade, naj mu sledim.

Hitro vzamem svojo popotno torbico, denem vanjo brevir in grem z njim kot ujetnik v varstvu oborožene sile. Z menoj so vzeli tudi našega misijonskega učitelja Pavla Jang. S tem dnem se je pričelo moje ujetništvo.

(Dalje prih.)

Beseda božja in življenje.

„Ne bojte se!“ (Lk. 12, 4).

Le malo je ljudi, katerih življenje bi ne bilo trajno pod vplivom kake bojazni ali strahu. Deček in deklica se bojita, kakšen uspeh oziroma neuspeh bosta doživela v šoli. Mladič in mladenka se bojita, kakšno bo njihju bodoče življenje. Dozorel mož se boji težav, ki ga obkrožajo pri delu, pri gospodarstvu. Žena - mati se boji za svoje otroke, starček se boji pojemanja svojih sil, in vsi vkup se boje smrti, katere roka odpre vrata v drugi še neznani svet. Le prva otroška leta so prosta vsakega strahu in povsem brez skrbi, zato jih vsi slave kot otroška nebesa.

Temu strahu, ki povsod vidi temo in oblake, se more ustavljati uspešno le živa misel božje bližine in božjega varstva: „Ne boj se! Jaz sem pri tebi!“ Ali si moreš misliti trdnejše varstvo? Ali se moreš na kaj drugega z večjo varnostjo zanesti? Morda na svoj mladostni pogum, srčnost in silo? To kmalu izgine. Na svojo življenjsko silo? Ona je zdrobljiva in se postara in naše majhno srce je tako hitro malosrčno, posebno ker je že toliko bridkega doživelo. Ali se moreš zanesti na ljudi? Tisti, ki so res dobri, navadno ne morejo pomagati, in drugi nočejo pomagati. Zavedaj se, da je Bog s teboj in pri tebi tudi pri malih dogodkih vsakdanjega življenja, zavedaj se, da brez božje volje ne pade niti las s tvoje glave: zato: Ne boj se nikogar in ničesar na svetu, kakor le Boga!

„Če kdo ne greši z besedo, ta je popoln mož, zmožen brzdati tudi vse telo.“ (Jk. 3, 2).

Najboljša šola značaja je molčanje in zmaga nad jezikom je tudi zmaga nad življenjem. Kdor zna molčati, zna tudi živeti.

Zvedel si o kom kako poniževalno novico. Morda si v družbi in lahko bi se s tem napravil zanimivega in zabavnega in pomembnega in veš, da te bodo drugi občudovali. Premagaj se in molči! Kar ti želiš, da drugi tebi ne store, lega tudi ti drugim ne stori!

Nekdo te je neprijazno nahrulil. Na jeziku te srbi odgovor enako ali še bolj neprijazen. Toda premagaj se in molči. Nikar si ne prizadevaj biti enako surov, kakor tvoj bližnji. Če surovost ni lepa in je ne občuduješ, ko jo vidiš na svojem bližnjem, tudi na tebi ne bo postala lepša in bolj občudovanja vredna.

Zvedel si, da je nekdo o tebi slabo govoril. Hudo te to zaboli in cel kup imaš pripravljen, da bi se osvetil. Toda premagaj se in molči. Če gre za tvoje dobro ime in za poklic, ki ga izvršuješ, se mirno brani. Ako pa je morda tvoj nasprotnik govoril resnico, in te uprav resnica boli, tedaj molči in raje glej, da te napake nihče več na tebi videl ne bo.

Huda in trda šola je to, toda če hočeš imeti lep in plemenit značaj, je to tvoj prvi in zadnji izpit.

Našo ljubezen — Tebi Gospa.

Mati otroka.

Pred menoj leže dve sliki — dveh obednic. Pri obeh mizah sedi Jezus in Njegova mati. Pri prvi otrok, dete v naročju, pri drugi mlad mož, ki ve za svojo pot. Prva slika, delo Jana Mostaerta nam živo predstavlja domačnost svete družine. Sicer je nizozemski umetnik povzel te notranjosti izbe iz svoje lastne domovine, vendar pa nas to preprosto tiho življenje, docela odmaknjeno vsakim radovednim očem nehote neizmerno gane. To dete prosi kruha. Oči matere počivajo na njem vprašujoče, če li res hoče, da mu krušni oče odreže košček od hleba.

Ali vama ni tako čudno pri srcu? Tebi, milostna Mati, in Tebi pozni potomec obubožane kraljevske rodbine? Navadila sta se, da vaju uboga, toda ali vama ni tako, da bi rekla: „Ampak ti otrok božji, saj je vendar vse tvoje, zakaj bi prosil in še trdega kruha? In zatem bo dobilo to dete iz tvojih rok nekaj sladkega, mlečnega soka, ki ga tvoja roka, ljuba Mati, že zajema iz tako preproste, ubožne skodelice. To bo njegov obed in tvoj Mati božja. Tako je vse skromno pri vaju dveh in vendar še iz te neme slike davnega mojstra, ki je iz vere svoje mladosti slikal te obraze, diha tiha sreča.

Ali nam to skromno, skrito življenje prav nič več nima povedati? Nam, ki smo tako samozavestni, tako ponosni na svojo modrost in izkušnost. Ali ni odtod tista sreča, ki mi po njej tolikokrat zaman ihtimo po njej hrepenimo in o njej sanjamo, ker je Jezus med vama. Mali drobni gost skromne mize in vendar je prav v tem, da je On med Vama, vsa vajina sreča.

Mi se Ga pa branimo, da bi bil gost med nami. Večkrat še skromna molitev noče poklicati Tvojega sina sladko ime, večkrat pa mora že sama misel nanj zatemniti ob naši govorici in našem vsakdanjem življenju.

Ti dobra, milostna, vse umevajoča Mati, daj, reci malemu Jezuščku naj se nikar ne boji, naj ostane vedno pri nas, naj potrpi z nami, da ne bomo brez njega. Veš, Tebe poslušaj, Tebe bo čisto gotovo ubogal, zato ker Te ljubi.

In še nečesa nas nauči: da bomo znali biti skromni. Tako smo včasih nezadovoljni, zahtevni, polni vseh mogočih želja in če vsega tega ni, potem brž mislimo, da nam je gorje in se nam godi krivica. Čemu vsemu se je moral zavoljo vajinega uboštva tudi mali Jezus odpovedati. In vendar to uboštvo ni bilo grenko, ni poznalo trpkosti, temveč je bilo vse tako čisto, smehljajoče in polno vedrosti. Premnogo teh stvari smo mi pozabili. Odtod naša malodušnost, odtod naša nestrpnost, našega življenja grenkoba.

Mati moža.

Matere se kar ne morejo ločiti od svojih otrok, tudi če so že davno odrasli in so šli vsaksebi svoja pota. Kakor nehote jim morajo biti blizu in če tudi še tako jasno vidijo, da je svet njihovih otrok drug kakor njihov — njih ljubezen ne neha biti vsa potrpežljiva, vsa polna umevanja, vsa polna volje do konca služiti.

Tretji dan po Jezusovem krstu se je vršila v Kani Galilejski ženitnina in mati Jezusova je bila tam. Tako nam kratko poroča Janez v 2 poglavju. Tudi tvoj Jezus je bil tja povabljen.

Ko si videla, da vina zmanjkuje in si opazila bridko zadrego na mladih obličjih novoporočencev, si se takoj obrnila k Njemu, ki je Tvoj sin in mu rekla vsa skrbna, vsa ljubeča: „Vina nimajo.“ Njegov odgovor je trd, hladen, celo odbijajoč: „Kaj je to meni in tebi, žena? Moja ura še ni prišla.“

Judovska ženitnina, veselo živahno vrvenje. Benvenuto Tizi da Garofalo, sloveči mojster ferrarski, je naslikal nekaj nad 30 gostov in vmes na koncu mize Ti in On. To, da si opazila zadrego ni nič posebnega samo na sebi, vendar pa nam je tako ljubo, da moremo za hip gledati v Tvoje srce. Sedaj je Tvoj Jezus v javnem življenju, imela si ga 30 let le zase. Danes ni več sam s Teboj, že segajo tuje roke po Njem, že se Ga oklepajo, že jim je vodnik.

In Ti, ki si spoznala Njega, sladkost vseh sladkosti, ki si uživala skozi dolga leta vso opojnost Njegove neposredne bližine in vso veličino Njegove duše, ne zametaš veselja in smeha in radosti med veselimi mladimi ljudmi. Z njim se veseliš, zanje imaš skrben in ljubeč pogled. V kako veliko tolažbo nam je ta Tvoja pobožnost, ki nikakor ni vsa zaprta pred tem svetom, ni prav nič temna, prav nič ljubosumna. Pri vsem tem, da si Mati Najsvetejšega, si ostala tako človeška in tako preprosta, da se Ti sme vsakdo bližati.

Že od nekdanj me je ta odgovor Jezusov, ki je v njem navidezna trdota in odbijajoča hladnost, bolel. Saj nisi nič prosila, nič posebnega zahtevala, le opozorila si Ga na to, kar si s svojimi dobrimi očmi opazila. In vendar se čuti iz Tvojih besed, da si Ti pričakovala čudež. Tako zelo si prepričana v dobroto in božji moči Svojega sina, da se ti, ta nenadna prošnja ne zdi prav nič prevelika. Prepričana si, da se tvoj edini sin briga tudi za vsakdanje, drobne malenkosti. Da bi nam ta tvoja vera bila lastna! Da bi ne videli tvojega sina vedno v neizrekljivi dalji. Da bi ne poznali več tistega tako vsakdanjega ugovora: češ, kdor je bil tolikokrat razočaran, ne more imeti več otroške vere...

Ti, o milostna Mati, nam daješ odgovor na ta naš ugovor. Po 30 letih najnežnejše skupnosti dobiš na svoje opozorilo nazaj samo trde besede: Žena, kaj tebi in meni mar. Že tedaj v templju, ko si Ga s solznimi očmi našla tretji dan, že tedaj je tako kakor raz oblakov odgovoril: „Mar nista vedela, da moram biti v tem, kar je mojega očeta? Tukaj je Jezusov odgovor še bolj nedvoumen, je povdarek njegove popolne samostojnosti, njegove ločenosti od tebe, ki si mu mati.

In ti predobra? Nisi nič užaljena? Ne, na tvojem obrazu vidim, da nisi prav nič vzela za zlo teh njegovih besed. Mirno si velela strežajem, naj store vse, kar bo On rekel. Njegova volja ti je sveta, ne da bi opustila upanje, hočeš samo ubogati. Njegova ura že še pride, ti to veš. Četudi je kri od tvoje krvi, in telo iz tvojega telesa, vendar ti veš, da si pred Njim kakor nič, tako majhna in neznatna, tako dobro razumeš, da si mati Gospodova in dekla Gospodova.

Mati in dekla sta se našli. Pot do tega pa je pot žrtve, odpovedi in čakanja. Mati in dekla, kolikokrat boš morala čakati! Sedaj Te razumem, sedaj vem za skrivnost tvoje besede „kar Vam bo rekel, storite!“ V tem je tudi vsa modrost življenja, tudi moja in kogarkoli, ki to bere.

Brat Leon.

(Po knjižici „Fioretti“).

O početku reda se je sv. Frančišek nahajal некоč z bratom Leonom v nekem samostanu, kjer niso imeli knjig, da bi iz njih brevir molili. Frančišek pravi Leonu: „Predragi, brevirja nimava, da bi zornice odmolila; da pa čas Bogu obrneva, ti bom nekaj narekoval, kar ti za menoj ponavljaš. Pazi, da besed, ki ti jih bom narekoval, ne spremeniš! Tako-le bom rekel: „O brat Frančišek, toliko slabega in toliko grehov si storil, da si pekla vreden — ti pa odgovori: Prav res je, da zaslužiš najgloblji pekel.“ Brat Leon odgovori: „Rad, oče; začni v imenu božjem!“

Sv. Frančišek začne: „O brat Frančišek, tolikanj slabega in tolikanj grehov si storil na svetu, da si pekel zaslužil.“ Brat Leon pa odgovori: „Bog bo pa tebi tolikanj dobrega storil, da pojdeš zato v nebesa.“ Pa pravi sv. Frančišek: „Ne govori tako, brat Leon! Reči moraš: „Resnično zaslužiš, da si pahnjem med pogublence.“ Brat Leon odgovori: „Rad, oče.“

Tedaj si Frančišek jokaje trka na prsi in zakliče: „Gospod, toliko grehov sem storil zoper tebe, da sem zaslužil pekel.“ Brat Leon odgovori: „Bog bo storil, da boš med blagoslovljenimi posebno blagoslovljen!“

Sv. Frančišek se začudi, da mu brat Leon odgovarja prav nasprotno temu, kar mu zapoveduje. Zato ga posvari: „Zakaj ne odgovarjaš, kakor te učim? Pod sveto pokorščino ti ukazujem, da mi rečeš na moje besede, ki jih bom zdaj izpregovoril, tako-le: „Na noben način nisi vreden usmiljenja.“

Brat Leon pa pravi: „Bog Oče, čigar usmiljenje je neskončno večje od tvojega greha, se te bo velikodušno usmilil in ti vrh tega dodal še veliko milosti.“

Ob tem odgovoru se sv. Frančišek nekoliko razjezi in pravi: „Kako se drzneš ravnati proti pokorščini in še tolikokrat odgovarjaš nasprotno temu, kar ti ukazujem?“

Brat Leon pa z vso ponižnostjo odgovori: „Bog mi je priča, da sem vsakokrat sklenil v svojem srcu odgovoriti, kakor si mi ukazal, toda Bog mi zapoveduje odgovoriti, kakor je njemu všeč in ne, kakor meni.“

Nad tem se sv. Frančišek začudi in pravi bratu Leonu: „Prav lepo te prosim, odgovori mi zdaj, kakor sem rekel.“ Brat Leon odvrne: „Reči v imenu božjem, odgovorim ti, kakor želiš.“ Sv. Frančišek tedaj zajoka: „O brat Frančišek, siromaček, meniš, da se te bo Bog usmilil?“ Brat Leon pa pravi: „Gotovo. In veliko milost boš prejel od Boga in povišal te bo in poveličal na veke; zakaj kdor se ponižuje, bo povišan. Ne morem govoriti drugače, ker Bog govori iz mojih ust.“

P. K.

Brat Masej.

Nekoč je popotoval sv. Frančišek z bratom Masejem. Prišla sta do križpotja, odkoder se je moglo iti v Florenco, Sijeno in Areco. Masej pravi: „Oče, katero pot bova ubrala?“ Frančišek odgovori: „Tisto, ki jo bo Bog hotel.“ Masej: „Kako moreva spoznati voljo božjo?“ Frančišek: „Po znamenju, ki ti ga bom dal. Zapovem ti pod sveto po-

korščino, da se na tem križpotju vrtiš okrog sebe, kakor delajo otroci, in ne nehaj se prej vrteti, dokler ti ne porečem.“

Brat Masej se je pričel vrteti in sukati se je tako dolgo, da se mu je v glavi zavrtelo in padel je večkrat na tla. Ko se je prav hitro vrtel, mu reče sv. Frančišek: „Stoj in ne gani se!“ Masej je obstal. Sv. Frančišek ga vpraša: „V katero smer imaš obrnjen obraz?“ Brat Masej odgovori: „Proti Sijeni.“ Frančišek: „To je pot, po kateri hoče Bog, da greva.“

Ko sta šla po tej poti dalje, se je brat Masej močno čudil, da mu je sv. Frančišek ukazal storiti pred svetnimi ljudmi, ki so šli mimo, to, kar delajo otroci; vendar si iz spoštovanja ni drznil ničesar reči.

Ko sta se približala Sijeni, so jima prišli meščani naproti in iz vdanosti nesli njega in tovariša do škofije, da se z nogami nista zemlje doteknila.

Tisto uro so se nekateri sijenski možje krvavo spoprijeli in dva izmed njih sta bila že mrtva. Ko je došel tja sv. Frančišek, jim je tako pobožno in sveto govoril, da so se vsi pomirili, zedinili in sprijaznili. Zato je sijenski škof povabil sv. Frančiška z bratom Masejem k sebi in ga sprejel z velikimi častmi.

Drugo jutro sta oba brata vstala na vse zgodaj in odšla brez škofove vednosti. Nad tem je brat Masej mrmral: „Kaj je ta božji človek storil? Ukazal mi je, naj se vrtim — in za škofa, ki ga je tako počastil ni imel nobene besede hvaležnosti.“ Toda kmalu si je pričel to misel očitati: „Brat Masej, preveč si ošaben: o božjih delih sodiš in si radi svoje nepremišljene prevzetnosti vreden pekla. Zakaj, sv. Frančišek je včerajšnji dan izvršil tako sveta dela; ako bi ti bil ukazal skale valiti, bi bil moral takoj ubogati. Zakaj, kar je storil na tej poti, je božje delo. Ako bi ne bil pomiril onih, ki so se borili, bi ne bilo le mnogo teles z nožem umorjenih, marveč bi bil satan potegnil mnogo duš v pekel.“

Vse te Masejeve misli je Bog razodel sv. Frančišku, zato se mu le-ta približa in pravi: „Tega kar zdajle misliš, se drži, ker ti je od Boga navdihnjeno. Prejšnje mrmranje pa je bilo prazno in prevzetno, ker ti ga je satan položil v dušo.“

Tedaj je brat Masej jasno uvidel, da je sv. Frančišek poznal skrivnosti njegovega srca in se je do dobra prepričal, kako je Duh modrosti božje vodil svetega očeta v vseh njegovih dejanjih. P. K.

Zavarovanje za starost in onemoglost je znak duševne zrelosti posameznika in celega naroda. Kako blagodejne posledice bi imele, če bi bili zavarovani za starost naši posli in uslužbenci, služkinje in delavci, bajtarji in tudi gruntarji, ko bodo za delo in službo onemogli ali bodo dali gospodarstvo iz rok. Pretiran beg iz dežele v mesta bi se izdatno omejil, ko bi ljudje imeli prijetno zavest, da bodo na stara leta imeli brezskrbno, mirno življenje. Tudi nesrečno izseljevanje bi v veliki meri lahko prenehalo; misel, saj imam doma preskrbo za starost in onemoglost zagotovljeno, bi ljudi držala in vezala na domačo zemljo. In koliko bi bilo starim ljudem prihranjene bridkosti, koliko preprečenega prepira po družinah, kjer se pogostokrat bije grda vojska med starimi in mladimi za izgovorjeni kos kruha! ...

(Vsa pojasnila daje brezplačno: Zavarovalni odsek III. reda v Ljubljani.)

Papežev govor na gramofonski plošči.

Prvi papežev govor na radio je bil sprejet tudi na gramofonsko ploščo. V angleško govorečih državah ploščo zelo zahtevajo. Plošča je izdelana v papeževih barvah (belo-rumena). Na eni strani je papeževa slika in latinsko besedilo, na drugi strani pa angleški prevod.

Mali kamen.

Neki večer koncem meseca oktobra l. 1896. je šel nek duhovnik po umazanih ulicah pariškega zločinskega predmestja Saint-Quen. Zbujal je velikansko pozornost. Odkar so ljudje pomnili, tam ni bilo videti duhovnika.

Ne da bi se brigal za posmehovanja in praznoverska rotenja nekaterih, ki so jih pri pogledu na duhovnika vršili, je šel duhovnik mirno naprej ter si ogledoval borne kočice. „To je torej moja bodoča župnija,“ tako je dejal sam pri sebi. Ni sicer taka kot župnija sv. Avguština, odkoder prihajam, toda Avguštinov iz mladosti, ko je bil še grešnik, mi ne bo manjkalo. Tu je morda kje tudi kakšna Monika, ki bo izprosila izpreobrnjenje svojemu sinu.

Nenadoma se ob križišču neke ulice pojavi gruča mladih cestnih postopačev. Nekateri zbeže, ko ga zagledajo in kriče: „Krokar,“ eden bolj predrzen pa po nekaj korakih obstane ter izživajoče pogleda duhovnika. Nato se pripogne, pobere kamen in ga z vso silo vrže proti vsiljivcu.

Zadel je svoj cilj. Naravnost v obraz ga je zadel. „Krokar“ se bo nedvomno maščeval, kajti tudi on

se pripogne. Napadalec zbeži. Toda med tem ko teče, zasliši glas, ki ga kliče nazaj. Obrne se. Duhovnik še vedno stoji na istem mestu. Toda ne da bi ga hotel napasti mu samo pokaže na mali kamen, ki je okrvavljen z njegovo lastno krvjo. „Prijetelj,“ mu reče, „hvala lepa. Zapomni si, ta kamen, s katerim si me zadel, bo prvi kamen cerkve, ki jo bom na tem kraju zidal.“

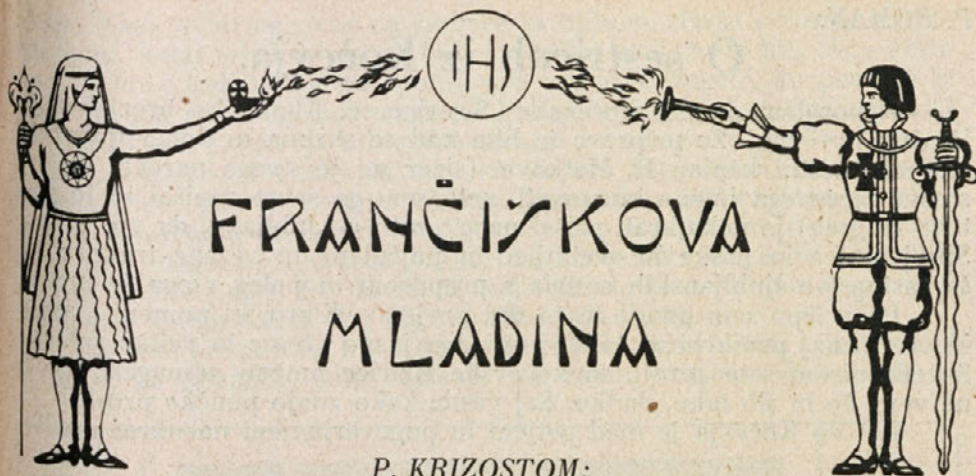
Ta duhovnik je bil Macchiavelli, ustanovitelj dveh novih župnij v okrožju Saint-Quen. Držal je besedo in mali kamen je bil položen v temelj nove lepe cerkve sv. Rožnega venca v tem okrožju.

Zgled dobrega katoličana.

Udeleženci verskih slovesnosti na misijonski postaji Arua-Uganda dožive vsakokrat ganljiv prizor. Na obeh nogah hromi zamorec iz rodu Kogwara, po imenu Rafael Adilyja leze po vseh štirih iz svoje vasi Okollo 49 kilometrov daleč do misijonske postaje po silno slabih potih, da je ob velikih praznikih pri sv. maši. Pri nas pa mnogi katoličani, čeprav so zdravi in imajo komaj pet minut do cerkve, mašo zamujajo ali celo opuščajo.

Deset otrok Bogu posvečenih.

V samostanu benediktink v Clyde (Ohio, Sev. Amerika) je imel 19. maja preteklega leta novo sv. mašo benediktinec P. Tomaž Eichavhofer iz Uruaua. Zanimivo je to, da je maši prisostvovalo sedem njegovih sester benediktink istega samostana in pa njegov brat Hugo, ki je bil nekoliko pozneje tudi posvečen v duhovnika.

P. KRIZOSTOM:

Križarji pri sv. Krištofu v Ljubljani.

Tudi pri sv. Krištofu smo ustanovili zvezo Frančiškovih križarjev. Prvi sprejem smo imeli v nedeljo 8. maja zvečer ob pol sedmih. Sprejemal je p. Krizostom, ki je imel po slovesnem vходу v cerkev novosprejemancem kratek nagovor. Sprejetih je bilo 28 hrabrih fantičev. Vodi jih ondotni gospod p. Kazimir Zakrajšek z veliko ljubeznijo. Križarji se vestno udeležujejo tedenskih sestankov in so zelo goreči v izpolnjevanju križarskih dolžnosti.

Ljubljanski križarji.

Na binkoštni ponedeljek nas je prišel obiskat naš ljubljani nadpastir dr. Gregorij Rožman. Ne moremo vam popisati, kako smo ga bili veseli! Prišel je sprejemati nove člane v našo zvezo. Sprejeli smo ga na stopnjicah, ki vodijo v cerkev v vsej paradi in z 22 zastavami. Po celi cerkvi smo mu napravili špalir; novosprejemanci so držali v rokah goreče sveče. Prezvzišeni je po krasnem nagovoru, ki ga je vsa navzoča mladina napeto poslušala, začel z obredom sprejema. Sprejetih je bilo 84 dečkov, med njimi 22 srednješolcev. Po sprejemu so peli korni dečki, ki jih je bilo 20, litanije Matere božje. — Prezvzišenemu kličemo za njegovo veliko požrtvovalnost prav iskren: Bog plačaj! V zahvalo smo sklenili pri zadnji seji darovati 13. junija t. l. na praznik sv. Antona skupno sv. obhajilo v njegove namene.

Traun, tajnik.

Procesija z lilijami.

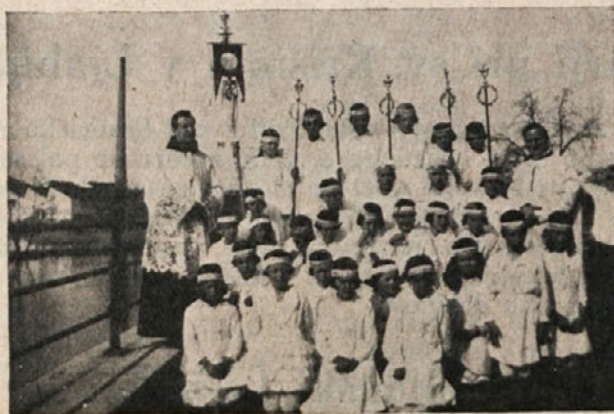
Vse križarje in Klarice opozarjamo, da bo na praznik sv. Antona, t. j. 13. junija v ljubljanski frančiškanski cerkvi slovesnost v čast sv. Antonu. Ob pol sedmih bo skupno sv. obhajilo, nato blagoslov lilij in procesija. Ob četrtna 8. bo slovesnost končana, da boste lahko šli še v pravam času v šolo. K slovesnosti prinesite lilije!

O sestricah iz Kočevja.

Nepozaben dan za kočevske „Sestrice sv. Klare“ bo brez dvoma letošnji prvi maj. Že priprava je bila nadvse skrbna in polna ljubezni. Gospod mestni kaplan D. Matkovič (sicer mi je strogo naročil, da ne smem njegovega imena imenovati, zato sem ga samo zapisal in to gotovo ni greh) je nekajkrat prišel nalašč zato v Ljubljano, da vse uredi. Sprejemnice in paske in svetinjice in pajčolane in vezene trakove in še zastopstvo ljubljanskih sestic s praporom in poleg vsega še mene.

Prav lepo sem prosil že 14 dni prej sv. Klaro, ki pomeni „jasno in čisto“, naj preskrbi za ta slovesni dan jasno vreme in veliko solnca. Seveda nisem sam prosil, so kočevske Klarice močno pomagale, sicer ne vem, če bi šlo tako gladko. Saj veste, kako znajo punčke prositi!

Pot do Kočevja je med petjem in pogovarjanjem naenkraf minila

Prva skupina sprejetih sestic.

in na kolodvoru so nas čakale sestrice, ter gospod kaplan Matkovič. Brž so se sestrice seznanile med seboj, jih peljale v mesto, da so tam odložile svoje stvari in nato so „svojim gostom“ lepo razkazale mesto. Čisto kakor se spodobi! Ena kočevskih sestic je povabila vseh šestero ljubljanskih zastopnic, na obed, druga pa popoldne na malico. Baje je bilo toliko žuborenja in cvrčanja, da se še danes ne ve, katere sestrice so bolj zgovorne: kočevske ali ljubljanske. Na vsak način pa so si imele med seboj veliko povedati... Mimogrede smo slišali, da so se sestrice močno pohvalile, le izbirčna Pucica je potožila, da nesrečna špinača tudi v Kočevju raste...

Popoldne ob 2. je bil napovedan slovesen sprejem. 70 kandidatinih je čakalo na to slovesnost. Že sprevod okoli cerkve, ki so ga otvorili križarji v krasnih uniformah in za temi so prišle ljubljanske sestrice s svojim mičnim praporjem, za njimi pa novosprejemanke, je bil nad vse lep. V cerkvi, kjer so se v izredno obilnem številu zbrali odrasli, da prisostvujejo lepi slovesnosti, je imela vsaka sestra že vnaprej določeno

mesto. Nato je bil nagovor na sestrice in njihove starše s posebnim povdankom, kako mladina danes bolj ko kedaj prej, hoče biti čisto Jezusova in hoče tudi natančno spolnjevati njegov evangelij. In prav to je pred 700 leti sv. Frančišek oznanjal bolnemu svetu in ga tudi ozdravil glavnih napak. Govor je bil v slovenskem in nemškem jeziku. Nato se je začel sprejem. Po štiri in štiri so stopale pred oltar, da prejmejo blagoslovljeni pas in svetinjo. Z vso ljubeznjivo pozornostjo je poleg drugih duhovnikov asistiral sam gospod kanonik Erker. Po sprejemu se je vršil blagoslov ljubkega praporčka kočevskih sestic in nato pete litanije Matere božje. Po dovršeni cerkveni slovesnosti smo se ne vem kolikokrat fotografirali. Tri glavne slike prinašamo.

Zal nam je čas tako hitro minil, da je bilo treba misliti že na odhod in slovo. Že dopoldne smo obiskali tudi zavod za slepo deco, kjer so

Druga skupina kočevskih klaric.

nam mali in veliki pokazali, kaj vse že znajo, četudi jim „solnček“ samo od znotraj sveti. Popoldne smo šli še po slovo. Na kolodvoru se je zbralo lepo število novo sprejetih sestic s svojimi mamicami. Gospod uradnik, ki ni mogel biti tako neusmiljen, je pustil vse otroke prav k vlaku, da so se lahko do zadnjega hipa razgovarjale. Mímica, Barica, Mančika, Tončka in Franica in Sonja in Pucica in sam ne vem kakšna imena so vršela sem in tja, dokler nas ni vlak odpeljal. In še so nekaj časa tekle za nami in naročale, da moram ja vse popisati natančno v „Cvetju“ in „Lučki“ mislim, da sem to tudi storil. V „Lučki“ zaenkrat g. urednik ni imel prostora. — Prav prisrčno pozdravlja vse kočevske sestrice ljubljanski voditelj.

S. BOGOMIRA:

Zopet žarek veselja v našem krogu.

Prava solnčna dneva sta bila 7. in 8. majnik za „Sestrice sv. Klare“ v Mariboru.

Iz dolenske prestolice se je pripeljal k nam veseli in dobri pater Ladislav, katerega pogrešamo že nad tri mesece. Kakor nam je bila

ločitev težka, tako smo se razveselile njegovega prihoda. Vse, ki so le mogle so prihitele, da ga pozdravijo in mu pokažejo, kako so mu vdane.

Sprejele smo ga slovesno z godbo in petjem, ker vemo, da se zanjima za take stvari. Ker se nam je lepo zahvaljeval, smo uverjene, da smo zadele pravo struno. Pele bi in vriskale kar naprej in naprej oba dni — zdelo se nam je, da je prisijalo novo solnce, lepše solnce ob prihodu našega dobrega patra Ladkota.

Tudi naslednji dan je bil malone ves čas č. pater Ladko naš. Tako po sv. maši in skupnem sv. obhajilu so se sešle starejše članice, da se pogovorijo o raznih potrebah organizacije. Pater Ladislav jim je priskočil s svojimi dobrimi in premišljenimi nasveti na pomoč. Bodril in podžigal nas je k skupnemu nadaljnemu delu za našo dobro stvar. Povedal nam je tudi, da hoče ostati tudi vnaprej še vedno naš voditelj. Kako smo mu hvaležne. Popoldan je sprejel v našo zvezo zopet 34 novih članic. Po večini vse iz osnovne šole, dve sta pa iz učiteljsišča. Nebo se je veselilo z nami, saj je prisijalo z nova solnce z malo poprej še popolnoma temnega neba, ko je šel naš sprevod v cerkev. To pot so pri slovesnosti sodelovale samo članice iz ŽSSK. Nekatere starejše so prepevale kot slavčki s kora Majniški Kraljici v čast, med sprejemnim obredom, druge pa so tvorile novodošlim špalir, da jih sprejmejo čim slovesnejše. Vsem pa je igralo veselje na mladih licih.

Po končani slovesnosti smo priredile novim članicam na čast malo akademijo v slavnostni dvorani. Vprizorile smo igrico P. Krizostom: „Rezikin Jezušček“, z malo spremenjenim besedilom, kar nam avtor menda ne bo zameril. Nismo utegnile, da ga vprašamo. Igrica je nad vse ljubka, zato je tudi tako učinkovala. Edina napaka je, da je prekratka. Za tem je sledil prizor z rajanjem: Radovan Godec: „Pomladno cvetje“. Kot prvo točko je pozdravila sestra Angelca Šketa novodošle članice s svojim navdušenim govorom tako-le:

Pozdravljene sestrice!

Kakor posije prvo pomladno solnce v naravo, jo poživi in odene v pisan plašč, tako je posijalo danes na vas na novo sprejete sestrice solnce božje milosti, ter vas s svojimi toplimi poljubi privedlo med nas v našo mlado zvezo Sestric sv. Klare.

Drage sestrice! Zunaj je danes neprijazen dan. Temni oblaki so kot neprodiren plašč zagnili solnce. Le tu pa tam mrko pokuka kak nagajiv žarek in dahne naravi poljub. Malokdo je vesel takšnega dneva! Ali tukaj pri nas ni pusto in mrzlo. V naših srčecih je danes raj, je pomlad. Veselimo se, ker ste danes priplule med nas ve, male sestrice. Iz dna srca vam kličemo: „Pozdravljene in dobrodošle!“

Kako bi nam tudi ne prikipevala srca veselja in radosti, saj se je z vami naše število zvečalo, saj ste ustregle naši srčni želji, razširiti našo zvezo v veliko vojsko Kristusovih vojščakinj, v veliko vojsko Sestric sv. Klare.

Sestrice moje, prav gotovo je vsaka izmed vas danes pred oltarjem sklenila, da bo zvesto izpolnjevala vse dolžnosti naše zveze. A ne samo danes, vsak dan naj bo na novo dan sprejema. Tvoja navdušenost, draga sestra, naj raste vedno in vedno naprej in naprej brez konca. Bodite zveste Sestrice tudi naši zavetnici sv. Klari. Ona vas bo ogrnila s svojim plaščem in kakor sinje-modra mavrica se bo razgrnila nad vašo duščo blažena sreča.

Zveste našemu načelu rade obiskujte Jezusa v presvetem Zakramentu. Njemu in Njegovi sveti Materi se priporočajte v vseh zadevah. Priporočajte Jima posebno v tem mesecu uboge ruske otroke in našega vidnega poglavarja sv. Cerkev, sv. Očeta. Molite vztrajno in prepričano, da bo molitev uslišana.

Delujte, sestrice tudi na to, da se bo naša zveza vedno večala in množila. Pridobivajte novih članic, da nas bo vedno več Jezusovih junakinj, da bo veliko vrtnaric Gospodovih, ki Mu bomo trosile cvetje samozataje in Mu spletale venec naših dobrih del. Naš cilj in naše geslo bodi: „Vse za Jezusa in rešitev ubogih poganskih duš!“

Bog daj, da bi se uresničile želje naše mlade govornice, da bi navdušenje in veselje do dela rastlo od dne do dne v naših vrstah. Naš

Tretja skupina z obema praporoma.

cilj je lep in vzvišen, a ne nedosegljiv. Pot bo strma in polna trnja, to čutimo že sedaj. V takih dneh nam bodo spomini na ure, ki smo jih prav kar preživele skupno drobni žarki veselja, ki nam bodo pomagali premagati ovire.

P. ROMAN:

Sestrice sv. Klare v Ljubljani.

Nekaj časa je že, kar nismo nič govorili o naših sestricah S tem pa ni rečeno, kakor da se nismo med tem nič gibali. Obratno. Prav zimski čas smo porabili za delo v našihdušicah in imeli smo vsak teden trikrat sestanek. In sicer vsak torek ob pol šestih za dijakinje, v sredo ob štirih za prvi oddelk in v sobotah ob pol treh za drugi oddelk. Drugi oddelk je imel do zadnjega časa sestanke v kapeli sester Frančiškank na Mirju. Ker pa je p. voditelj zadnji čas dobil vedno več prošenj od strani staršev, da bi imeli otroci v nedeljo popoldne prosto, smo se preselili na Marijin trg št. 4. Častitim sestram se za njih gostoljubnost na tem mestu prav pristrčno zahvalimo.

Pri velikonočni procesiji smo se prvokrat postavili s krasnim praporom. Izdelan je po načrtu arhitekta Ivana Pengova in predstavlja belo hostijo iz svilnatega brokata, obdano z zlatimi žarki, kjer so vdelani beli kamni. Pod hostijo je tuljava z napisom „Sestrice sv. Klare“, in sicer modre črke na zlatem polju. Izpod tuljave je pritrjenih osmero zlatih stremen, odkoder pada šestnajst svilenih belih trakov do srede droga, ki je napravljen iz belega jesena.

V dvorani na porti smo si omislili tudi majhen oderček za zavesami v zlato-rumeni barvi. Dijakinje Klarice so se naučile igrice: Čašica kave. Tudi nekaj deklamacij in pevskih točk so proizvajale pred hvaležnim občinstvom samih otrok.

Med tem smo se tudi pripravljali na sprejem novih sestric. Sprejem se je vršil dne 8. maja ob pol štirih popoldne. Nagovor in obrede je izvršil gospod p. provincijal dr. Gvido Rant. Sprejetih je bilo v ta „vrt belih lilij“, kakor je provincijal tako lepo povdaril 34 kandidatinj. Lepe slovesnosti se je udeležilo veliko število starišev in prijateljev serafinske mladine. Da bi le prvotni ogenj ne ugasnil in gorečnost ne opešala.

Split. Tudi v Splitu v Dalmaciji nameravajo uvesti serafinsko mladino. V Ljubljano je prišel p. Definitor dr. Ante Crnica in se močno zanimal za naše Klarice in križarje. Naročil je tudi slovesno opremo, da jo pokaže ondotnim deklicam. Upamo, da bodo tudi tam kmalu zrasle nove lilije na frančiškanskem vrtu.

PAX
ET
BONUM!

MIR
IN VSE
DOBRO!

P. ANGELIK:

Kdor noče na stara leta biti sam sebi in drugim v nadlego, kdor hoče tudi na stara leta, ko ne bo mogel več vršiti svojega poklica, živeti od svojega dela, naj se zavaruje za starost in onemoglost pri zavarovalnem odseku III. reda.

Glavni pogoji za zavarovanje za starost in onemoglost so sledeči:

Kdor se hoče zavarovati

1. mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vanj stopi tekom petih let;

2. mora biti naročen na „Cvetje“ ali se nanj naročiti;

3. ne sme biti star nad šestdeset let.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi kakega nadaljnega pojasnila, se lahko pismeno ali osebno obrne na „Zavarovalni odsek III. reda v Ljubljani, Marijin trg 4“ ali pa na „Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.“

Zakaj pa je treba čakati pet let, da se dobi pravica do pokojnine, drugod niso tako trdi?

Vzroki tega čakanja so povsem gospodarskega značaja. V glavnem so ti-le: Naš odsek nima za seboj nobene močne banke ali denarnega zavoda ali zavarovalnice, ampak je navezan popolnoma sam nase. Vsakemu pa je jasno, da bo tedaj, ko se bodo začele izplačevati prve pokojnine, to je po treh in pol letih, treba imeti dovolj denarja na razpolago, drugače bi že prvo leto lahko prišli v plačilne težkoče ali pa bi svojih obljub ne mogli držati. Bolje pa je manj obljubiti, — četudi potem kdo očita, da smo trdi — pa to držati, kakor pa veliko obljubiti, pa ne držati.

Nehote bo komu sililo na jezik vprašanje: Zakaj se pač še vi niste naslonili na kak močan denarni zavod in bil lahko začeli že po treh letih izplačevati pokojnine, ali še prej?

Morda bi to šlo. Toda če bi se naslonili na tak zavod, bi le-ta tega ne mogel storiti zastonj. Treba bi bilo potem plačevati uradništvo, ki ga sedaj ni treba, treba bi bilo plačevati lokale, ki jih ne potrebujemo, treba bi bilo plačevati potnike in revizorje, kakor jih zahteva zakon o zavarovalnicah. Vsi ti stroški bi padli na tiste, ki bi se hoteli zavarovati. Pokojnina bi ostala ista, toda namesto 20, 30 ali 40 Din itd. mesečno, bi bilo treba plačevati 60, 90 ali 120 Din itd. mesečno, in tedaj bi se uprav najbednejši vsled visokih premij ne mogli zavarovati. Zato smo raje ustanovili pokojninski odsek III. reda, ki vprav zato, ker vse to delo upravlja zastonj, more zahtevati od članov majhne prispevke, čeprav daje zato veliko. Naš zavarovalni odsek ne išče dobička, ampak zgolj delo ljubezni do tistih, ki so najbednejši. Najbednejši niso zdravi, mladi ljudje, četudi ubogi, ker ti si lahko zaslužijo, kar potrebujejo, ampak tisti, ki vsled bolezni ali starosti ne morejo delati, čeprav bi hoteli in so prepuščeni usmiljenju ali tudi neusmiljenosti drugih.

Tudi dobiček, ki bo nedvomno sčasoma nastal, bo prišel v prvi vrsti v prid zavarovancev samih, ker se bodo iz tega dobička zidali zanje stanovanjski domovi. Tudi to bi ne bilo mogoče, ako bi se naslonili na kako zavarovalnico ali kak močan denarni zavod, ki bi po pravici tudi del dobička lahko zahteval zase.

Na vse zadnje pa lahko mirno rečemo: Kar smo obljubili, bomo držali. Četudi se morda komu doba petih let zdi dolga, vendar v primeri z državno pokojnino ni dolga. Tudi državni uslužbenci morajo prispevati za svojo pokojnino in jim to vsak mesec enostavno pri plači odtrgajo. Vendar pa imajo do pokojnine pravico šele po desetih letih službovanja, torej morajo čakati še enkrat tako dolgo in vendar vsak rad čaka.

Nove knjige.

Lagerlöf Selma — Tominec Franjo, *Zgodba o blaznem Gumarju*. Ljubljana 1932. Založila Delavska založba. Cena

To zgodbo znamenite švedske pisateljice prištevajo med najdragocenejše umetnine svetovne književnosti. Vse delo, odeto v pravljici čar razodeva bogato in pestro duševnost pisateljice, ki z nenavadno spretnostjo posega v področje zamotanega duševnega življenja. Je zgodba o študentu, ki je zblaznel, pa ga mlado deklo s svojo ljubeznijo priklene nase in polagoma njegovo dušo priklie zopet v življenje.

Zgodba je v resnici dobro prevedena. Človek nima vtisa, da bi čital prevod, marveč je videti, kakor da je povest slovenski original, da je jezikovno zrasla na slovenski zemlji. Takšnih prevodov si moramo Slovenci le želeli.

Miško Kranjec, *Življenje*. Povest. Ljubljana 1932. Založila Delavska založba. Cena vez. Din 40, broš. Din 26.

Povest opisuje življenje krajskih (prekmurskih) težakov, ki jih je razdelitev zemlje po agrarni reformi vrgla naenkrat v položaj kmetov-poseselnikov. Se vedno hodijo na tuje za delom kot poljski delavci in se vračajo na svoj dom. Nekaj nestalnega je v teh ljudeh, ki se morajo v novo življenje, ko so postali lastniki zemlje, šele vživeti. Knjigo prebereš z zanimanjem, prebral jo boš rad še v drugo. Saj je tako domača in blizu. Oprema knjige je zelo lepa.

Zdrava Marija, 13 Marijinih pesmi za mešan zbor, deloma z orglami zložil **Dr. Fr. Kimovec**, založila Jugoslovanska knjigarna. Cena v partituri 30 Din. Vsak glas 4 Din. Težko je dandanes najti založnika, še težje spečati skladbe, kljub temu je produktivna sila skladateljev še neizčrpana; dokaz temu dr. Kimovčeve pesmi, ki nam nudijo lepe misli in so zlasti v tem pogledu zanimive, ker prinašajo vglasbeno „Angelovo čiščenje“ in rožni venec, oboje v deklamatoričnem smislu. Jednostavno besedilo — globok vtis, kdor bo zadel pravi ritem. Izložena je tudi znana molitev „O Gospa moja“ in „Pod tvoje varstvo“. Zbirka nam toraj nudi mnogo novega, praktičnega, zlasti za shode Marijine družbe, katerih glasbena literatura je še jako borna. Pesmi se priporočajo. P. H.

Slovenska maša za mešan zbor, deloma z orglami, zložil **Martin Tomc**, besedilo **J. Pucelj**, Jugosl. knjigarna. Cena: partitura 20 Din, vsak glas 4 Din.

Nov mož, nove ideje. Sicer je dovoljeno pri tihi sv. maši peti razne nabožne pesmi, vendar bolj prikladna je cela slovenska maša, ki se ozira na glavne dele daritve; tega se je držal skladatelj. Zelo zanimivo je „darovanje“ — resnoben in pretresljiv recitativ, ki ga spremljajo pomenljivi akordi. Blagoslov je zanimiva kontrapunktična študija na motiv slovenskega „Ite, missa est“, inštrumentalno mišljena, bolj prikladna za orgle nego pevski zbor. Tematika diči tudi druge dele skladbe. Skladba zahteva visoke soprane. P. H.

Vinko Vodopivec, *Marijine pesmi* za moški zbor, bodo prav prišle vsem cerkvam, kjer pojo moški zbori. Dostojne pesmi, zastopane po skladateljih: Vodopivec, Laharnar, Komel. P. H.

Razno.

Sporočilo in poziv!

Frančiškanska tiskarna „Kačič“ v Šibeniku bi bila voljna sprejeti dva fanta v tiskarno pod pogojem, da postaneta naša redovna sobrata. Kdor čuti veselje do tiskarskega in redovnega poklica, naj piše na: Tiskarno Kačič, Šibenik.

Zahvala za molitev:

Šešek Slavko se zahvaljuje za pomoč v stiski na priprošnje škofa Slomškega. — V. M. iz Dobropolja se zahvaljuje sv. Mali Tereziji, Mariji Pomočnici in A. M. Slomšku za uslišano prošnjo v težki zadevi svojega brata po opravljeni devetdnevnici.